

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Přehled bytů pro osoby ohrožené sociálním vyloučením v ORP Poděbrady

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Poděbrady a spádového území 2023–2025“ s číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_106/0015200, který je financován z ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

Obsah

1.	Úvod.....	3
2.	Popis postupu při sběru dat	4
3.	Správní obvod obce s rozšířenou působností.....	5
4.	Přehled bytů obcemi spádového území vyčleněných k sociálním účelům včetně další plánované výstavby.....	6
5.	Přehled bytů ve městě Poděbrady	12
6.	Ubytovny v území.....	15
7.	Příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení.....	17
8.	Pobytové sociální služby	21
9.	Závěrečné shrnutí	22
10.	Doporučení	23

1. Úvod

Přehled bytů pro osoby ohrožené sociálním vyloučením v ORP Poděbrady vznikl pro potřeby komunitního plánování sociálních a návazných služeb v rámci projektu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Poděbrady a spádového území 2023–2025“.

Tento dokument slouží jako podklad pro návrh části připravovaného strategického dokumentu, která bude zaměřena na oblast tzv. sociálního/prostupného bydlení. Pojem „sociální bydlení“, respektive byty určené k sociálním účelům, je v kontextu našeho přehledu použit ve smyslu bydlení poskytovaného za specifických smluvních podmínek nájmu a v souladu s určitými principy osobám v bytové nouzi nebo bytovou nouzí bezprostředně ohroženým.

Dokument obsahuje:

1. Popis situace ve vztahu k tzv. sociálnímu bydlení na území ORP Poděbrady.
2. Soupis plánů jednotlivých měst a obcí města v souvislosti s tzv. sociálním bydlením.
3. Návrh dalších možností pro řešení bytové situace obyvatel ORP Poděbrady ohrožených sociálním vyloučením.

Vzhledem ke specifikům Poděbrad jako obce III. typu prezentujeme výsledky zvláště za město Poděbrady a zvláště za spádové území.

Součástí dokumentu je také stručný popis pobytových sociálních služeb, které mohou obyvatelé ORP Poděbrady využít, viz kapitola 8. Uvádíme je zde pouze pro dokreslení kontextu oblasti bydlení pro osoby z různých důvodů ohrožené sociálním vyloučením, konkrétně pro seniory a osoby se zdravotním postižením (pro ostatní skupiny ohrožených osob z území ORP Poděbrady nejsou pobytové služby dostupné). Nelze ale předpokládat, že by tyto pobytové sociální služby řešily dostupnost bydlení.

2. Popis postupu při sběru dat

Při sběru dat jsme vyšli z několika metodických přístupů, a to ze sekundární analýzy dostupných dokumentů a kvantitativního dotazníkového šetření, v rámci kterého jsme oslovili v průběhu měsíců 12/2020 až 3/2021 zástupce všech obcí v ORP Poděbrady. Od 31 obcí¹ jsme obdrželi prostřednictvím e-mailu odpovědi na tyto tři otázky:

1. Má Vaše obec byty, které jsou určeny seniorům, osobám se zdravotním postižením či rodinám v nepříznivé životní situaci/ v nějaké krizi (včetně bytů zvláštního určení²)?

Pokud ano, uveďte, prosím, jejich počet, a dále popište, o jaké byty se jedná a pro jaké cílové skupiny jsou určeny.

2. Plánuje Vaše obec v následujících letech jakoukoliv bytovou výstavbu, případně navýšení bytového fondu prostřednictvím rekonstrukce stávajících budov?

Prosíme, popište konkrétně, o jaké byty by se jednalo, tedy především, pro jaké cílové skupiny by byly určeny, a jaký je plánovaný počet.

3. Nachází se na území Vaší obce ubytovna, případně „noclehárna“?

Pokud ano, uveďte, prosím, bližší informace – lokalitu, kapacitu, zkušenosti apod.

Na webových stránkách jsme získali informace o 1 obci (Vrbová Lhota), informace o 2 obcích (Sokoleč, Velenice) prezentujeme na základě realizovaného individuálního rozhovoru se starosty obcí. Popis bytového fondu města Poděbrad vychází z informací získaných od MěÚ Poděbrady a z individuálního rozhovoru s tajemnicí Bytové komise.

---

¹ Z celkového počtu 35 obcí v ORP.

² Tyto byty jsou definovány v ust. § 2300 odst. 1 občanského zákoníku následovně: Je-li předmětem nájmu byt určený pro ubytování osob se zdravotním postižením nebo byt v domě se zařízením určeným pro tyto osoby nebo byt v domě s pečovatelskou službou, jedná se o nájem bytu zvláštního určení.

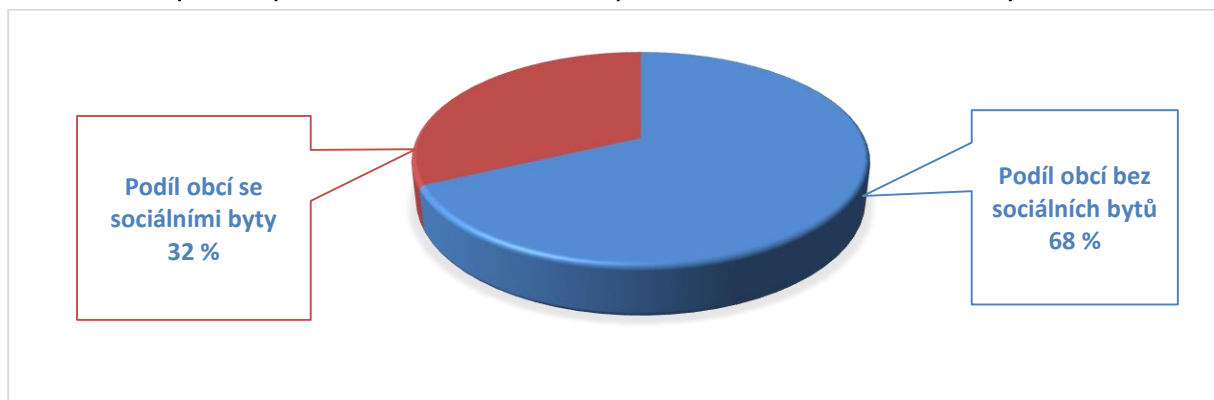
4. Přehled bytů obcemi spádového území vyčleněných k sociálním účelům³ včetně další plánované výstavby

SO ORP Poděbrady tvoří 35 obcí, včetně města Poděbrady. Tato kapitola se věnuje pouze obcím ležícím ve spádovém území, městu Poděbrady se samostatně věnuje kapitola 5.

Byty vyčleněné k sociálním účelům má celkem 10 obcí ve spádovém území ORP Poděbrady, a to: Činěves, Dlouhopolsko, Dymokury, Chroustov, Kněžice, Městec Králové, Opolany, Oseček, Podmoky, Sokoleč. Celkem se jedná o 58 bytů v obcích I. a II. typu.

Byty vyčleněné k sociálním účelům nemá celkem 24 obcí z 34⁴, jedná se o: Běrunice, Dobšice, Hradčany, Choťánky, Chotěšice, Kněžičky, Kolaje, Kouty, Křečkov, Libice nad Cidlinou, Odřepsy, Okřínek, Opočnice, Pátek, Písková Lhota, Sány, Senice, Sloveč, Úmyslovice, Velenice, Vlkov pod Oškobrhem, Vrbice, Vrbová Lhota, Záhornice.

Graf 1: Dostupnost bytů k sociálním účelům ve spádovém území ORP Poděbrady

zdroj: vlastní šetření

Výstavbu bytů k sociálním účelům plánuje 8 obcí, konkrétně: Dymokury, Choťánky, Městec Králové, Opočnice, Opolany, Podmoky, Sokoleč, Záhornice. Celkem je tak naplánovaná výstavba minimálně 50 bytů.

Výstavbu bytů k sociálním účelům neplánuje celkem 26 obcí, a to: Běrunice, Činěves, Dlouhopolsko, Dobšice, Hradčany, Chotěšice, Chroustov, Kněžice, Kněžičky, Kolaje, Kouty,

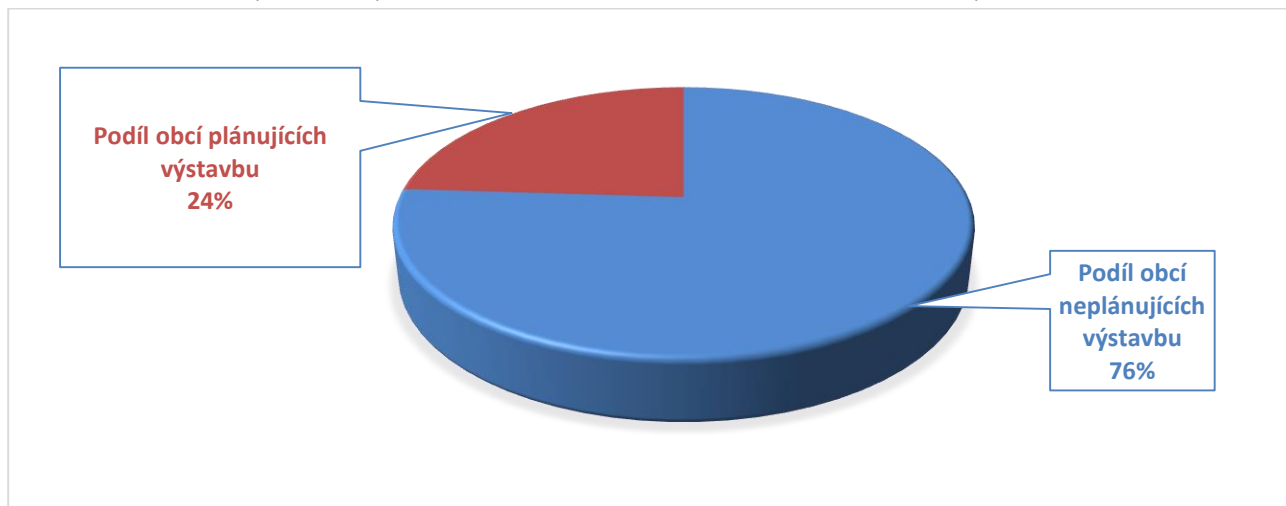
³ Pojem byty určené k sociálním účelům, případně tzv. sociální bydlení, v kontextu našeho přehledu je použit ve smyslu bydlení poskytovaného za specifických smluvních podmínek nájmu a v souladu s určitými principy osobám v bytové nouzi nebo bytovou nouzí bezprostředně ohroženým.

⁴ V počtu není zahrnuto město Poděbrady.

Křečkov, Libice nad Cidlinou, Odřepsy, Okřínek, Oseček, Pátek, Písková Lhota, Sány, Senice, Sloveč, Úmyslovice, Velenice, Vlkov pod Oškobrhem, Vrbice, Vrbová Lhota.

Graf 2: Plánovaná výstavba bytů k sociálním účelům na území ORP Poděbrady

zdroj: vlastní šetření

Podrobnější údaje získané od jednotlivých obcí v dotazníkovém šetření a vysvětlení výše uvedených souhrnných informací uvádíme v následující Tabulce 1.

Tabulka 1: Obecní byty na území ORP Poděbrady, plánovaná výstavba

Obec	Počet obyvatel	Počet obecních bytů, které jsou určeny seniorům, osobám se zdravotním postižením či rodinám v nepříznivé sociální situaci	Plánovaná výstavba
Běrunice	835	Ne	Ne
Činěves	503	4 byty Doplňující informace: 1+kk 65 let a více, obyvatelé Činěvsi, tíživá sociální situace, žádost podléhá schválení zastupitelstvem. Aktuálně evidují i žádosti z Dymokur a Velenic.	Ne
Dlouhopolsko	220	1 byt Doplňující informace: Byt je nyní pronajatý v souladu s jeho určením.	Ne

Tabulka 1: pokračování

Obec	Počet obyvatel	Počet obecních bytů, které jsou určeny seniorům, osobám se zdravotním postižením či rodinám v nepříznivé sociální situaci	Plánovaná výstavba
Dobšice	242	Ne	Ne
Dymokury	890	10 bytů Doplňující informace: 6 bytů se nachází v tzv. domě s pečovatelskou službou. Jedná se o tzv. „sociální byty“. 4 byty jsou určeny především pro sociálně slabé rodiny s dětmi.	Ano Doplňující informace: Obec v rámci projektu „Komunitní bydlení seniorů“ plánuje výstavbu 10 bytů.
Hradčany	268	Ne	Ne
Choťánky	448	Ne	Ano Doplňující informace: Obec plánuje výstavbu 7 tzv. „sociálních“ bytů.
Chotěšice	325	Ne	Ne
Chroustov	216	1 byt Doplňující informace: V případě nepříznivé sociální situace je možné využít prostory v novostavbě hasičské zbrojnice, kde je veškeré zázemí.	Ne
Kněžice	505	20 bytů (dům s pečovatelskou službou) Doplňující informace: Byty jsou určeny pro seniory nebo pro invalidní důchodce, kteří jsou soběstační nebo jim stačí pečovatelská služba dojíždějící 1x až 2x denně. 6 bytů (sociální bydlení) Doplňující informace: Byty jsou určeny pro obyvatele v tíživé finanční situaci (nízké příjmy), bez vlastního bytu nebo rodinného domu.	Ne

Tabulka 1: pokračování

Obec	Počet obyvatel	Počet obecních bytů, které jsou určeny seniorům, osobám se zdravotním postižením či rodinám v nepříznivé sociální situaci	Plánovaná výstavba
		finanční situaci (nízké příjmy), bez vlastního bytu nebo rodinného domu.	
Kněžičky	169	Ne	Ne
Kolaje	92	Ne	Ne
Kouty	325	Ne	Ne
Křečkov	409	Ne	Ne
Libice nad Cidlinou	1 274	Ne	Ne
Městec Králové	2 846	17 bytů (dům s pečovatelskou službou) Doplňující informace: Byty pro seniory ve věku 65 a více let.	Ano Doplňující informace: Obec plánuje výstavbu bytového domu s 11 byty pro mladé rodiny a seniory.
Odřepsy	320	Ne	Ne
Okřínek	198	Ne	Ne
Opočnice	454	Ne	Ano Doplňující informace: Obec v současné době realizuje výstavbu „pečovatelského domu“. Jedná se o novou výstavbu s 10 byty. Je určen seniorům od 65 let.
Opolany	889	3 byty Doplňující informace: Byty sociální s regulovaným nájemným, v současné době jsou obsazeny.	Ano Doplňující informace: Jedná se o rekonstrukci obecní budovy s tím, že by se realizovala rekonstrukce 1 stávajícího bytu a zároveň by se vybudoval 1 malometrážní byt pro sociálně slabé občany (nízkopříjmová skupina či občané v nouzi).

Tabulka 1: pokračování

Obec	Počet obyvatel	Počet obecních bytů, které jsou určeny seniorům, osobám se zdravotním postižením či rodinám v nepříznivé sociální situaci	Plánovaná výstavba
Oseček	166	1 byt Doplňující informace: Jedná se o tzv. „azylový dům“, který slouží k ubytování cizinců, původně Čečenci, aktuálně již dlouhá léta rodina z Barmy.	Ne
Pátek	736	Ne	Ne
Písková Lhota	471	Ne	Ne
Podmoky	195	1 byt Doplňující informace: V současné době v něm žije rodina, která pobírá sociální dávky.	Ano Doplňující informace: Obec má projekt na rekonstrukci budovy bývalé školy zahrnující 9 malometrážních bytů, společnou místnost, výtah. Druhou zvažovanou možností využití objektu je domov pro seniory, zatím tato vize nemá podporu obyvatel obce, obec nemá na stavbu a provoz finanční prostředky. Z tohoto důvodu obec zvažuje uvedený objekt prodat soukromému investorovi s podmínkou stavby a provozu domu pro seniory. Dosud se nenašel zájemce. Jde o vhodný objekt pro pobytovou sociální službu.
Sány	538	Ne	Ne
Senice	191	Ne	Ne
Sloveč	497	Ne	Ne

Tabulka 1: pokračování

Obec	Počet obyvatel	Počet obecních bytů, které jsou určeny seniorům, osobám se zdravotním postižením či rodinám v nepříznivé sociální situaci	Plánovaná výstavba
Sokoleč	1 046	Ne Doplňující informace: V obci se nachází SENIOR PARK, tzn. komerční zařízení, samostatné bydlení pro seniory, 1+kk a 2+kk, nikdo ze Sokolče tam nežije. Žijí zde lidé z celé ČR. Neposkytují sociální služby, ale zajišťují odvoz k lékaři, nákupy apod.	Ano Doplňující informace: Obec zvažuje záměr vybudovat 2-3 byty, pokud by získala vhodnou nemovitost.
Úmyslovice	318	Ne	Ne
Velenice	209	Ne	Ne
Vlkov pod Oškobrhem	84	Ne	Ne
Vrbice	172	Ne	Ne
Vrbová Lhota	529	Ne	Ne
Záhornice	425	Ne	Ano Doplňující informace: – dům pro seniory (jednalo by se o novou výstavbu po změně územního plánu).
SO ORP Poděbrady	17 005 ⁵	58	Min 50

zdroj: vlastní šetření

⁵ K 31.12.2019.

5. Přehled bytů ve městě Poděbrady

Ve vlastnictví města Poděbrady je v současné době celkem 477 bytů, z toho 106 je vyčleněných jako byty zvláštního určení, respektive byty vyčleněné k sociálním účelům – byty s pečovatelskou službou, byty se zvláštním režimem a bezbariérové, což představuje 22 % městského bytového fondu. Konkretizace typů bytů zvláštního určení je interním označením města Poděbrady.

Zbytek tvoří byty v majetku města Poděbrady v ostatních domech, které jsou určeny pro jiné žadatele o městský byt. Těchto bytů vlastní město 360, a to v 51 lokalitách.

V letech 2018 - 2019 bylo přiděleno 44 bytů, z toho 28 bytů v tzv. klasickém nájemním režimu a 16 bytů, které slouží k sociálním účelům.

ROZDĚLENÍ BYTŮ, KTERÉ SLOUŽÍ K SOCIÁLNÍM ÚČELŮM

a) Byty zvláštního určení - byty s pečovatelskou službou

Jedná se o byty zvláště upravené pro bydlení osob se zdravotním postižením a byty v domech zvláštního určení, které jsou určeny pro osoby, jejichž zdravotní stav a sociální poměry odůvodňují poskytování pečovatelské služby. V Poděbradech jsou 4 lokality, kde jsou tyto byty umístěny, konkrétně se jedná o 13 bytů 2+kk a 63 bytů 1+kk. Počty bytů v jednotlivých lokalitách udává Tabulka 2.

Tabulka 2: Byty s pečovatelskou službou ve městě Poděbrady

Lokalita	Byty 1 + kk	Byty 2 + kk
Tyršova 1359	21	11
Krátká 333	15	2
Jeseniova 927	7	x
Jeseniova 928	7	x
Budovcova 998	6	x
Budovcova 999	7	x

zdroj: Bytová komise města Poděbrady

b) Byty zvláštního určení - byty se zvláštním režimem

Tyto byty jsou určeny pro osoby v tíživé životní a sociální situaci. V Poděbradech jsou 4 lokality, kde je celkem 16 bytů 1+kk. V období let 2018 - 2019 bytová komise přidělila 3 byty se zvláštním

režimem. Žadatelé byli vybráni dle pořadníku. Co se týká stáří žadatelů, žádosti podali lidé starší 65 let.

Tabulka 3: Byty se zvláštním režimem ve městě Poděbrady

Lokalita	Byty 1+kk
Jeseniova 927	4
Jeseniova 928	4
Budovcova 998	4
Budovcova 999	4

zdroj: Bytová komise města Poděbrady

c) Byty zvláštního určení - byty bezbariérové určené pro osoby s těžkými a závažnějšími zdravotními problémy

Tyto byty jsou určeny pro osoby s těžkými a závažnějšími zdravotními problémy a s omezenou schopností pohybu. Jedná se celkem o 14 bytů, které se nachází ve 2 lokalitách.

Tabulka 4: Bezbariérové byty ve městě Poděbrady

Lokalita	Byty 1+kk	Byty 2+kk	Byty 3+kk	Byty 1+1
Na Vinici 762	7	x	x	1
Čechova 1428–1432	3	2	1	x

zdroj: Bytová komise města Poděbrady

PRAVIDLA PRO PŘIDĚLOVÁNÍ BYTŮ VE VLASTNICTVÍ MĚSTA PODĚBRADY

Podmínky schválené zastupiteli města Poděbrady jsou:

1/ u bytů zvláštního určení - byty s pečovatelskou službou

- trvalé bydliště v Poděbradech (minimálně dva roky)
- minimální věková hranice 65 let nebo splňuje-li podmínky pro přiznání plného invalidního důchodu
- zdravotní stav odůvodňující poskytování pečovatelské služby (lékařské potvrzení)
- částečná soběstačnost občana vzhledem k tomu, že pečovatelská služba není poskytována celodenně (zachovaná schopnost sebeobsluhy)
- zřetel bude brán na osamělost, neúnosné bytové poměry ve vztahu k jejich zdravotnímu stavu

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

f) neúnosné sociální poměry

2/ u bytů zvláštního určení - byty se zvláštním režimem

a) trvalé bydliště v Poděbradech (minimálně dva roky)

b) věk nad 18 let

c) prokázání tíživé životní a sociální situace

3/ u bytů zvláštního určení - byty bezbariérové

a) trvalé bydliště v Poděbradech (minimálně dva roky)

b) zdravotní stav dle vyjádření lékaře odůvodňující potřebu bydlení v bezbariérovém bytě

4/ u bytů ostatních

a) minimální věková hranice 18 let

b) trvalé bydliště v Poděbradech minimálně dva roky, tuto podmínku může zmírnit Rada města Poděbrady.⁶

Zdroj: webové stránky města Poděbrady

---

⁶ Zájemci také musí doložit bezdlužnost vůči městu. Tento fakt ovšem není v podmínkách pro projednání žádosti zmíněn.

6. Ubytovny⁷ v území⁸

Dle našeho zjištění se ubytovny v území nacházejí v těchto obcích: Činěves, Křečkov, Libice nad Cidlinou, Městec Králové, Opolany a Poděbrady.

Tabulka 5: Ubytovny v území

Obec	Počet obyvatel	Ubytovny, „noclehárny“ na území obce
Běrunice	835	Ne
Činěves	503	Ano Doplňující informace: Obec pronajímá rekreační chatičky na místním rybníku Zásadník a faru, kde je 12 lůžek.
Dlouhopolsko	220	Ne
Dobšice	242	Ne
Dymokury	890	Ne
Hradčany	268	Ne
Choťánky	448	Ne
Chotěšice	325	Ne
Chroustov	216	Ne
Kněžice	505	Ne
Kněžičky	169	Ne
Kolaje	92	Ne
Kouty	325	Ne
Křečkov	409	Ano Doplňující informace: V obci se nacházejí ubytovny na adrese Křečkov č. p. 133 a č. p. 29, i když jako ubytovny nejsou hlášeny. Ubytovaní jsou převážně cizinci, kapacita odhadem 15 - 20 osob.
Libice nad Cidlinou	1 274	Ano Doplňující informace: V obci se nacházejí dvě ubytovny, v ulici Opolanská (majitel zde ubytovává pouze své zaměstnance, kapacita 40 osob), v ulici Dr. Turka (ubytování v rodinném domě, převážně dělníci, kapacita 10 osob).
Městec Králové	2 846	Ano Doplňující informace: V obci se nachází ubytovna na adrese T.G.Masaryka 78.
Odřepsy	320	Ne

⁷ Ubytovna je v kontextu našeho přehledu označení pro ubytovací zařízení, které slouží pro hromadné ubytování osob a vykazuje tyto znaky: relativně nízkou cenu a relativně nízkou kvalitu ubytování. Slouží pro osoby v nouzi, případně pro ubytování zaměstnanců místních podniků.

⁸ Jedná se pouze o orientační informaci. V rámci našeho šetření nebylo možné zmapovat soukromá ubytovací zařízení, která jako ubytovny působí, avšak se jako ubytovny neprezentují.

Tabulka 5: pokračování

Obec	Počet obyvatel	Ubytovny, „noclehárny“ na území obce
Okřínek	198	Ne
Opočnice	454	Ne
Opolany	889	Ano Doplňující informace: Na území obce se nacházejí dva nájemní objekty soukromého vlastníka, dům „Opolánky“ s 3 byty, dům „Oškobrň“ je upraven jako byt se třemi místnostmi, které slouží pro ubytování.
Oseček	166	Ne
Pátek	736	Ne
Písková Lhota	471	Ne
Poděbrady	14 377	Ano. Doplňující informace: Ubytovny se nacházejí v ulicích Za Nádražím a U Zimního Stadionu (ubytovací zařízení Ostende ve vlastnictví města Poděbrady a ve správě Městské realitní s.r.o.), dále v ulici Jungmannova (jedná se o ubytovací zařízení podniku Crystal Bohemia, a.s.).
Podmoky	195	Ne
Sány	538	Ne
Senice	191	Ne
Sloveč	497	Ne
Sokoleč	1 046	Ne
Úmyslovice	318	Ne
Velenice	209	Ne
Vlkov pod Oškobrhem	84	Ne
Vrbice	172	Ne
Vrbová Lhota	529	Ne
Záhornice	425	Ne

zdroj: vlastní šetření

7. Příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení

Příspěvek na bydlení patří do systému státní sociální podpory společně s přídatkem na dítě, rodičovským příspěvkem, porodným a pohřebným. Doplatek na bydlení je dávka pomoci v hmotné nouzi, společně s příspěvkem na živobytí a mimořádnou okamžitou pomocí.

Údaje zde uvádíme pro dokreslení kontextu řešeného tématu, a to do roku 2019, jelikož za rok 2020 nejsou doposud zveřejněné.

Příspěvek na bydlení

Příspěvek na bydlení přispívá ke krytí nákladů na bydlení jednotlivcům či rodinám s nízkými příjmy. Má na něj nárok vlastník či nájemce bytu, pokud je v něm přihlášen k trvalému pobytu. Podmínkou vzniku nároku je, aby náklady na bydlení dosahovaly stanoveného procenta z příjmů, a zároveň jsou nižší než zákonem stanovené normativní náklady. Náklady na bydlení potom zahrnují nejen nájemné, ale také platby za služby a energie.

Tabulka 6: Počet vyplacených dávek příspěvku na bydlení

Počet vyplacených dávek v kalendářním roce						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ORP Poděbrady	5 385	5 311	5 360	5 063	4 503	4 220
z toho Poděbrady	3 270	3 468	3 403	3 288	2 971	2 840
z toho Městec Králové	520	480	475	454	433	390
z toho ostatní obce ORP	1 595	1 363	1 482	1 321	1 099	990
Průměrný měsíční počet vyplacených dávek						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ORP Poděbrady	448,8	442,6	446,7	421,9	375,3	351,7
z toho Poděbrady	272,5	289	283,6	274	247	236,7
z toho Městec Králové	43,3	40	39,6	37,8	36,1	32,5
z toho ostatní obce ORP	133	114	124	110	92	83

zdroj: podklady MPSV z oddělení statistik

Z výše uvedené Tabulky 6 je patrný setrvalý pokles příjemců příspěvku na bydlení, kdy nejvýraznější pokles byl v posledních sledovaných letech 2018 a 2019. Obě sledovaná města se podílejí ze 70 % - 76 % na celkových počtech všech příjemců této dávky z ORP Poděbrady.

Tabulka 7: Průměrný měsíční počet příjemců (domácností) příspěvku na bydlení – struktura dle vztahu k bytu

	Celkem	z toho vztah k bytu			
		nájemce	člen družstva	vlastník	manžel/ka vlastníka
2018					
ORP Poděbrady	370	256	4	110	0
z toho Poděbrady	244	199	3	42	0
z toho Městec Králové	37	22	0	15	0
z toho ostatní obce ORP	89	35	1	53	0

zdroj: podklady MPSV z oddělení statistik

V tabulce 7 jsou uvedeny průměrné počty příjemců podle vztahu k bytu. Tyto informace jsou k dispozici pouze za 2018, nicméně mají dobrou vypovídající hodnotu a lze je do určité míry generalizovat i pro ostatní sledované roky. Z této tabulky je zcela jasná převaha příjemců příspěvku na bydlení z pozice nájemce. Poměr mezi počtem příjemců z pozice nájemce/vlastník je poměr za ORP 70/30, za město Poděbrady 80/20 a za Městec Králové 60/40.

Tabulka 8: Průměrný měsíční počet příjemců (domácností) příspěvku na bydlení – struktura dle velikosti domácnosti

	Celkem	z toho počet SPO ⁹					
		1	2	3	4	5	6+
2018							
ORP Poděbrady	370	147	104	68	35	10	6
z toho Poděbrady	244	109	70	39	18	6	2
z toho Městec Králové	37	12	7	9	5	2	2
z toho ostatní obce ORP	89	26	27	20	12	2	2

zdroj: podklady MPSV z oddělení statistik

⁹ SPO = společně posuzovaná osoba.

V Tabulce 8 je detailně uveden počet společně posuzovaných osob, kde nejpočetnější skupinu tvoří jednotlivci a dvou členné domácnosti. Podobně jako předchozí tabulku je možné ji generalizovat i pro další roky.

Doplatek na bydlení

Účelem doplatku na bydlení je zabezpečit odůvodněné náklady na bydlení. Doplatek na bydlení je určen osobám, které nejsou schopny svým příjmem a případně příspěvkem na bydlení pokrýt odůvodněné náklady na bydlení v tom rozsahu, aby jim zbývala alespoň částka živobytí. Pokud příjemce dávky není schopen s částkou racionálně hospodařit, pak je možné využít institut zvláštního příjemce, tzn., že doplatek je poskytován přímo pronajímateli, případně poskytovateli služeb či energií¹⁰.

Tabulka 9: Průměrný měsíční počet příjemců – Doplatek na bydlení

Typ dávky	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ORP Poděbrady	59	59	65	59	41	43
z toho Poděbrady	37	38	41	43	30	36
z toho Městec Králové	3	7	3	2	0	0
z toho ostatní obce ORP	19	14	21	14	11	7

zdroj: podklady MPSV z oddělení statistik

Z přehledu vyplývá mírný pokles počtu příjemců doplatku na bydlení, a to zejména v posledních dvou sledovaných letech. Zároveň z tabulky vyplývá, že více než 2/3 příjemců je z Poděbrad a v roce 2019 jejich podíl k celkovému počtu příjemců za celé ORP přesáhl více než 80, zatímco v ostatních obcích ORP dochází k poklesu příjemců doplatku.

Tabulka 10: Průměrný měsíční počet společně posuzovaných osob – Doplatek na bydlení

Typ dávky	Rok					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ORP Poděbrady	98	99	114	105	74	82
z toho Poděbrady	63	63	75	80	56	67
z toho Městec Králové	4	13	4	3	0	0
z toho ostatní obce ORP	31	23	35	22	18	15

zdroj: podklady MPSV z oddělení statistik

¹⁰ Zdroj: <https://www.mpsv.cz/-/doplatek-na-bydleni>.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

V případě průměrného počtu společně posuzovaných osob u doplatku na bydlení se situace ve sledovaném období u průměrného počtu těchto osob pohybuje v rozmezí 1,5 – 1,9 osoby na jednoho příjemce dávky doplatku na bydlení.

8. Pobytové sociální služby

Výčet pobytových služeb zde uvádíme pouze pro dokreslení kontextu oblasti bydlení. Jak již bylo napsáno v úvodu tohoto dokumentu, nelze předpokládat, že by pobytové sociální služby řešily dostupnost bydlení pro ohrožené osoby v území.

V ORP Poděbrady nabízí 5 poskytovatelů celkem 5 druhů pobytových sociálních služeb. Jedná se o domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení, odlehčovací služby a týdenní stacionáře. Tyto služby nabízejí pomoc osobám se zdravotním postižením, případně seniorům. Nejedná se však o dlouhodobé ani krátkodobé či krizové řešení bytové situace těchto cílových skupin. Mimoto se v území nenacházejí pobytové sociální služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením (především tedy ztrátou bydlení), jako jsou například azylové domy, případně noclehárny či pobytová krizová pomoc.

Tabulka 11: Přehled poskytovatelů pobytových sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, poskytujících služby na území ORP Poděbrady

Služba	Název poskytovatele	Místo poskytování
azylové domy	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
domovy pro osoby se zdravotním postižením	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
domovy pro seniory	LUXOR Poděbrady, poskytovatel	Poděbrady – 70 klientů
	Diakonie ČCE-středisko Střední Čechy	Libice nad Cidlinou – 28 klientů
domov se zvláštním režimem	Diakonie ČCE-středisko Střední Čechy	Opolany, Pátek – 20 klientů
domy na půl cesty	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
chráněné bydlení	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	Poděbrady – 6 klientů
krizová pomoc (pobytová forma)	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
noclehárny	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
odlehčovací služby pobytové	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o. p. s.	Sány – 8 klientů
	Městská nemocnice Městec Králové, a. s.	Městec Králové – 1 klient
terapeutické komunity	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
týdenní stacionáře	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	Chotěšice – 35 klientů

zdroj: vlastní šetření

9. Závěrečné shrnutí

Byty vyčleněné k sociálním účelům má celkem 11 obcí v ORP Poděbrady, a to: Činěves, Dlouhopolsko, Dymokury, Chroustov, Kněžice, Městec Králové, Opolany, Oseček, Poděbrady, Podmoky, Sokoleč. Celkem se jedná o 58 bytů v obcích I. a II. typu a 106 bytů ve vlastnictví města Poděbrady. Některé byty jsou vyčleněné jako byty zvláštního určení - byty s pečovatelskou službou, a to v případě Činěvsi, Kněžic, Městce Králové a Poděbrad.

Výstavbu bytů k sociálním účelům plánuje 8 obcí, konkrétně: Dymokury, Choťánky, Městec Králové, Opočnice, Opolany, Podmoky, Sokoleč, Záhornice. Celkem je tak naplánovaná výstavba minimálně 50 bytů.

V ORP Poděbrady se nenabízí pobytová sociální služba pro osoby, které se ocitnou v tíživé životní situaci a nejsou schopné si své bydlení udržet, tzn. azylové bydlení, noclehárna apod. Pobytové sociální služby jsou v území určeny pouze pro osoby se zdravotním postižením a seniory. V průběhu našeho mapování potřeb ohrožených skupin obyvatel v území (rozhovory se starosty, rozhovory s poskytovateli sociálních služeb apod.) jsme však potřebovali pobytových sociálních služeb pro ty obyvatele, kteří se dostanou do velmi tíživé životní situace, např. v souvislosti s rodinnými problémy (rozchod, rozvod, úmrtí partnera), či do finanční tísně z důvodu ztráty zaměstnání, kterou již sami nejsou schopni zvládnout, zaznamenali. Přes toto zjištění ale platí, že sociální služby nepředstavují řešení problematiky dostupnosti bydlení v území.

V ORP Poděbrady nabízí své služby několik provozovatelů komerčních ubytoven, které se zaměřují na námi sledovanou cílovou skupinu. Tyto ubytovny však nemůžeme v současné situaci považovat za součást sociálního systému, jelikož s jejich klienty není vykonávána systematická sociální práce, na ubytovnách zůstávají dlouhodobě, případně se dokonce pouze stěhují z jedné ubytovny na druhou. Velmi často se jedná o zahraniční dělníky.

Uvědomujeme si, že obce a města jsou v současné době vystaveny protichůdným očekáváním. Na jednu stranu je od nich očekávána odpovědná správa bytového fondu, do které spadá včasná reakce na prodlevy s platbou nájemného. Na druhou stranu se od nich očekává taková sociální bytová politika, která bude umožňovat adekvátní řešení situace osob a celých rodin, které se dostávají z různých důvodů do bytových problémů.

Dle našeho názoru se však tato situace dá řešit prostřednictvím stávajícího bytového fondu měst a obcí, a to v kombinaci s terénními sociálními službami, pokud se na tyto případy v bytových koncepcích obcí bude pamatovat.

10. Doporučení

- Zpracovat koncepci sociálního/prostupného bydlení (byty určené k sociálním účelům), včetně pravidel pro přidělení těchto bytů.
- Zohlednit současné kapacity bytového fondu obcí a vyčlenit z něj byty, které by umožnily nastavit systém prostupného bydlení.
- Provázat sociální a bytovou politiku, které odpovídá např. dostupnost krizového bydlení či zmíněného prostupného bydlení.
- V rámci pravidel pro přidělení bytů k sociálním účelům nastavit realizaci sociální práce (ve spolupráci s terénními sociálními službami, Odborem sociální péče a zdravotnictví MěÚ Poděbrady, Oddělením sociální péče Městec Králové), včetně např. podmínky nastavení individuálního plánu na poskytování sociální práce, pravidelných návštěv sociálních pracovníků, pravidelného vyhodnocování apod.
- Je vhodné, aby součástí pravidel byl i návod, jak postupovat v mimořádných situacích (kdy volat sociální službu/sociální odbor/PČR apod.).

Je třeba si také uvědomit, že zatímco bytový fond je ve vlastnictví jednotlivých měst a obcí, většina zaměstnanců Odboru sociální péče a zdravotnictví MěÚ Poděbrady vykonává státní správu v rámci celého ORP Poděbrady. Je proto důležité i oblast bydlení řešit v rámci celého území, ve spolupráci se všemi obcemi.

V této oblasti doporučujeme:

- Nastavit systém vzájemného informování a sdílení zkušeností.
- Sjednotit pravidla prostupného bydlení v ORP.

Přes uvedená doporučení si uvědomujeme, že vždy bude existovat specifická skupina obyvatel (např. osoby bez přístřeší), pro kterou je udržení si adekvátního a kvalitního bydlení neřešitelným problémem a potřebuje kontinuální pomoc a podporu ze strany sociálních pracovníků. A i přes tuto podporu se může stát, že se problémy těchto osob efektivně vyřešit nepodaří.